

Hromový kámen

(aneb S blesky nejsou žerty)

Nedaleko Malého vodopádu v Adršpašském skalním městě leží na pěšině obrovský balvan, zvaný Hromový kámen. Prý se před dávnými časy úderem blesku odpoutal od skály a zřítel se do hloubky. Pověst vypráví, že za Třicetileté války tento kámen zachránil dánského hejtmana a jeho milou, dceru kupce ze Svídnice.

Tehdy se oba ve skalách ukrývali před císařským vojskem, až našli útočiště v chatrči protestantského kněze. Jednou se procházeli labyrintem skalního města, když narazili na vojenský oddíl, který je ve skalách vypátral. Zatčení už bylo neodvratné, k oběma milencům se blížil císařský hejtman s taseným mečem. Náhle však oblohou projel strašlivý blesk, zarachotil hrom a na zem se zřítel obrovský kus skály, který hejtmana pohřbil.

Velitel císařských vojáků, otec hejtmana, upustil od dalšího pronásledování, protože v tom, co se stalo, viděl dílo Boží. Požehnal svazku obou milenců a nechal do spadlého kusu skály vyrýt větu: "Zde trestal a varoval Boží blesk".

Podle jiné verze lidového vyprávění se prý skála zřítela až v 18. století. Tehdy tu byl na návštěvě jeden Angličan, který toužil uslyšet ve skalách ozvěnu hromu. Když jednou přišla bouře, vyšel do skal a stal se svědkem toho, jak silný blesk odlomil kus skály a vrhl ho na stezku těsně vedle něj. Otřesený Angličan děkoval Bohu za záchranu svého života a dal do spadlého kamene vrýt shora uvedenou větu.

Vysvětlivky

- Hromový kámen, jak praví pověst, leží v Adršpašských skalách nedaleko Malého vodopádu. Je mezi nimi vzdálenost asi tak 60 metrů. Hromový kámen dnes leží přímo na turistickém okruhu na kraji cesty, po jeho přední straně proudí turisté, na zadní straně ho omývá potůček Metuje.
- Pověst pád Hromového kamene datuje ve dvou verzích, do dvou různých století. V první verzi se praví, že k pádu kusu skály došlo v době Třicetileté války, tedy mezi lety 1618 - 1648. Ve druhé verzi pověst praví, že k tomu došlo v 18. století. Kdy přesně k pádu kusu skály došlo, to lze zjistit dnes už asi těžko. Můžeme jenom zapojit trošku logiky, že v 17. století se do Adršpašsko-Teplických skal do hlubších částí ještě nechodilo, protože to, co dnes známe, jako pěkně upravené cestičky až k Malému vodopádu, tehdy byla ještě dost zarostlá divočina. Přikláněl bych se tedy víc k té variantě druhé, ke století 18., kdy mi přijde pravděpodobnější, že mohlo dojít již se začínajícím průzkumem skal k dosažení těchto míst u Malého vodopádu. Navíc barokní období 18. století je také více nakloněno této tezi díky kamenickým pracím v pískovcových skalách, neboť z 18. století pochází první památky vytesané z pískovce (obelisky, kříže, křížová cesta ve skalách), proto se přikláním k možnosti, že rám s nápisem na Hromové skále bude ze století 18., tedy možnost druhá.
- Ve starší variantě se mluví o dánském císařském hejtmanovi, což byla vojenská hodnost. Je však známa ještě jedna verze, že dánský voják nebyl hejtman, ale setník. Hejtman je v původním významu velitelská hodnost v některých armádách, zpravidla odpovídající pozdější hodnosti kapitán, či německé hodnosti hauptman. Byla však užívána i jako vysoká velitelská hodnost, a to ve

vojsku polském a husitském. V polské a v litevské armádě pak hodnost polního hejtmana, odpovídala spíše dnešní hodnosti generála. A hodnost velký korunní hejtman (dnes bychom řekli ministr obrany) pak byla druhou nejvyšší vojenskou hodností vůbec, hned po králi. Ať už šlo tedy o hejtmana dánského či císařského (tedy z armády císařství Rakouského), šlo v každém případě o dobrou partii. V této starší verzi byla milenkou dánského hejtmana dcera kupce ze Svídnice (polsky *Świdnica*), což je starobylé město na jihu polské části Slezska, na území dnešního Dolnoslezského vojvodství. Pocházela odtud Anna Svídnická, třetí manželka císaře Karla IV. Svídnice leží od Adršpašských skal 40 km, směrem přes Zdoňov, CZ/PL hranici, Mioszow a Walbrzych).

- 1 - příchod po okruhu od Sloního náměstí
- 2 - Hromový kámen ležící na turistické trase
- 3 - rozcestí, doprava po zelené okruh pokračuje směrem ven ze skal, doleva po žluté k Malému a Velkému vodopádu, k jezírku (a zpět)
- 4 - zastřešený odpočinkový altánek
- 5 - Malý vodopád ve skalní rozsedlině
- 6 - pět minut k Velkému vodopádu

vlevo a níže: Adršpašské skály
(Malý vodopád v létě a v zimě)

vlevo: Hromový kámen, před ním
turistická trasa, zezadu malý
potůček říčky Metuje, která pramení
zhruba 2 km od vodopádů

vlevo: Hromový kámen, jeho přední
strana. Po levé straně kamene je
turistická stříelka s označením kamene
ve čtyřech jazycích

- Hromový kámen
- Thunder stone
- Donnerstein
- Kamien piorunski

vlevo: Na přední ploše kamene je též vytesaný hornický znak zkřížených kladívek (zřejmě z pozdější doby)

níže: V horní části je vytesaný barokní rám (známý třeba od oválných zrcadel, žel nápis již není po několika staletích, a vlivem povětrnostních podmínek, čitelný)

Milan Škoda (18. 01. 2023)

- průvodce Broumovskem <http://www.milan-skoda.cz/broumovsko.htm>

- facebook <https://www.facebook.com/milan.skoda.9862/>

zdroj: Broumovsko v pověstech v převyprávění od Evy Koudelkové

zdroj: Wikipedie

fotografie: Milan Škoda